

1.2.2. Що повинен уміти з екології галузевий фахівець

Проблеми стану навколишнього середовища не можуть бути вирішеними зусиллями тільки професійних екологів, а вимагають уваги всіх без винятку фахівців зі спеціальною освітою незалежно від галузі, в якій вони спеціалізуються.

Галузева екологічна освіта повинна дати фахівцю повні знання про вплив його професійної діяльності на навколишнє природне середовище. Не тільки технологічність, трудомісткість, продуктивність та інші традиційні показники ефективності виробництва треба враховувати при оцінці результатів роботи галузевого спеціаліста. Сьогодні по значенню для людства на перше місце виходять такі показники виробництва, як ресурсомісткість та забрудненість довкілля. І фахівець повинен вміти оцінити негативні екологічні наслідки використаного технологічного процесу і вміти звести їх до мінімуму. Процес діяльності галузевого фахівця повинен бути повністю “екологізованим” – нерозривно пов’язаним з проблемами довкілля. Практичне вирішення інженерних, економічних, соціальних, культурних, управлінських та інших питань повинно бути нерозривно пов’язане з питаннями захисту природного середовища і здоров’я людини.

Світовий досвід технологічних рішень у кожній галузі вже накопичив достатню кількість практичних вирішень проблем збереження природного довкілля, що узагальнюють у такі напрямки:

- відмова від “гігантманії”, яка характеризується створенням технічних споруд з велетенською концентрацією речовини та енергії;
- підвищення якості виробів, перш за все їх довготривалості;
- використання малотоннажних технологій з переважним енергозабезпеченням від природних поновлюваних і невичерпних джерел;
- зменшення кількості перетворень речовин і енергії на шляху від первинного природного ресурсу до споживача;
- комплексне використання кожного природного ресурсу;
- переважне використання маловідходних технологій;
- наближення штучних технологічних процесів до природних

Контрольні запитання і завдання

1. Якими показниками характеризується вплив підприємства на довкілля?
2. Для чого галузевому фахівцю знання екології?
3. Приведіть приклади “гігантоманії”.
4. Що Ви розумієте під комплексним використанням природного ресурсу?
5. Що таке ресурсоемкість?
6. Перелічити перетворення енергії на шляху від нафти до електролампочки.